

FRANCOIS VILLON

Szerző dezs

Irodalom tétel

FRANCOIS
VILLON
(?
1431 -? 1463)

ÉLETE:

Villon
egész költészetét, zaklatott
élete ellenére is, mély
vallásossága,
halálfélelme, a pokoltól
való rettegése, őszinte bűnbánata
és az isteni
könyörületben való
reménykedése a középkorhoz
kapcsolja.

Életét

alig ismerjük, a legtöbb adatot
bírósi jegyzőkönyvek
és börtönakták
őrizték
meg róla. Valószínűleg 1431-ben
született Párizsban.
Ekkor dúlt az
ún. „százéves
háború” Anglia és
Franciaország között, s nyomorba
süllyesztette a francia földet. Az
országban
fosztogató rablóbandák
garázdálkodtak, pestis pusztított.

Az

apja
korai halála miatt árván maradt
fiút anyai nagybátyja, Guillaume
de Villon, a Párizsban élő
jómódú pap fogadta magához.
Gondoskodott neveléséről, beíratta az
egyetemre is. A költő nevelőapja iránti
hálából vette fel és
használta a Villon nevet. A hosszú
háború alatt a
megtépzott és romba dőlt
Párizsban a diákélet is teljesen
lezűlött. A
Sorbonne, Párizs híres egyeteme
banditák menedéke és
búvóhelye lett, kik az
egész várost rettegésben
tartották. Villont betörés és
lopás miatt újra meg
újra bebörtönözték,
s 1455-ben,
amikor önvédelemből halálosan
megsebesített egy részeg papot,

hónapokig bujdosásra
 kényszerült.
 1460-ban
 az orléans-i püspök
 börtönözte be, a csak
 XI. Lajos trónra lépése mentette meg
 az akasztófától. Visszatért
 Párizsba, s
 ekkor alkotta meg élete főművét, A nagy
 testamentumot (1460). Egy utcai verekedés jutatta
 ismét a törvény kezére, s
 a visszaeső bűnöst most halálra
 ítélték. Ebből az
 alkalomból írta az Akasztottak
 balladáját társai
 vigasztalására. Kegyelemből a halálos
 ítéletet megváltoztatták, s
 tíz évre
 száműzték a fővárosból 1463
 januárjában hagyta el Párizst, s ettől
 kezdve semmi
 bizonyosat nem tudunk életéről.
 A nagy testamentum

A
 mű
 173 nyolcsoros strófából,
 ún. oktávából
 áll, 15 ballada meg néhány
 más jellegű költemény
 ékelődik a versszakok közé
 (egy „panasz”, egy rondó, egy dal, egy
 sírfelirat). A törvénytől
 üldözött
 csavargó-költő
 a
 halál fenyegető közelségében
 tekinti végig életét,
 készít számvetést.

Hatalmas
 ellentétek feszülnek
 egymásnak Villon művében: a
 kicsapongó, züllött élet olykor
 hetykemegvallásával áll szemben a
 középkori vallásos
 áhítat. Villon hívő
 keresztény volt, s elhibázott élete
 ellenére is hitt a megváltásban, az
 isteni
 megbocsátás kegyelmében.

Egyéni
 szenvedéseinek emlékével kezdi
 költeményét:
 elpanaszolja életének keserű
 eseményeit,
 személyes sérelmeit, átkot
 szór a rabtartó orléans-i
 püspökre. A költeményben
 jelentős szerepet játszik a halál,
 az
 élet gyors
 múlandóságának tudata. A
 halál bizonyosság nemcsak arra
 figyelmeztet, hogy a földi dolgok
 múlandók és

hívságosak, hanem a társadalmi
egyenlőtlenségek megszűnését is
jelképezi: a halálban a
különböző rangú és
hivatású halandók mind
egyformák. Villonra hatott a késő
középkor népszerű
képzőművészeti és irodalmi műfaja, a
haláltánc.